

บทที่ 6

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลของสารสกัดสะเดาต่อระดับเอ็นไซม์ขั้คพิษของด้วงถัว สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาระดับเอ็นไซม์ขั้คพิษของด้วงถัวที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวที่คลุกด้วยสารสกัดจากสะเดา (neem extracts) ในระดับ 3 ความเข้มข้น คือ 10 , 30 และ 50 ppm ทำการตรวจวัดเอ็นไซม์ 3 ชนิด คือ esterase , glutathione S-transferase และ monooxygenase ผลปรากฏว่า ระดับเอ็นไซม์ esterase และ monooxygenase มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลดลงถึง 20- 50 % ที่ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ 30 ppm ขึ้นไป ระดับเอ็นไซม์ glutathione S-transferase มีการเปลี่ยนแปลงไม่ชัดเจน

จากการศึกษาระดับเอ็นไซม์ในด้วงถัวที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวที่คลุกด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ synergists ทั้ง 3 ชนิดคือ triphenyl phosphate, diethyl maleate และ piperonyl butoxide กับสารสกัดสะเดามีผลการทดลองสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ ผลของสารสกัดสะเดาผสมกับ triphenyl phosphate (TPP) พบว่า TPP จะมีผลทำให้ระดับเอ็นไซม์ esterase ลดลงถึง 50 % ตั้งแต่ความเข้มข้น 30 ppm ขึ้นไป ขณะที่ระดับเอ็นไซม์ glutathione S-transferase และ monooxygenase ไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน สรุปได้ว่า triphenyl phosphate ค่อนข้างมีผลต่อระดับเอ็นไซม์ esterase มากกว่าเอ็นไซม์ชนิดอื่น จากผลการตรวจวัดระดับเอ็นไซม์ 3 ชนิด ของด้วงที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดา ผสมกับ diethyl maleate (DEM) พบว่าระดับเอ็นไซม์ esterase มีแนวโน้มลดลงประมาณ 30 % ตั้งแต่ความเข้มข้นมากกว่า 30 ppm ขณะที่ระดับเอ็นไซม์ glutathione S-transferase กลับลง เช่นเดียวกัน คือจะลดลงประมาณ 50 % ที่ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ 30 ppm เป็นต้นไป และระดับเอ็นไซม์ monooxygenase ลดลงเล็กน้อย คือมีผลตั้งแต่ 50 ppm ขึ้นไป สรุปได้ว่า DEM มีผลต่อระดับเอ็นไซม์ glutathione S-transferase มากกว่าเอ็นไซม์ชนิดอื่น ๆ สำหรับผลจาก การตรวจวัดระดับเอ็นไซม์ของด้วงถัวที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ piperonyl butoxide (PB) ปรากฏว่า สาร PB จะมีผลในทางลดระดับเอ็นไซม์ esterase ประมาณ 50% ตั้งแต่ความเข้มข้นที่สูงกว่า 30 % ขณะเดียวกัน PB ไม่มีผลต่อเอ็นไซม์ glutathione S-transferase แต่

PB ไม่มีผลต่อ monooxygenase ทำให้ระดับเอ็นไซม์ลดลงต่างจากชุดควบคุมประมาณ 20% ตั้งแต่ความเข้มข้นมากกว่า 50 ppm เป็นต้นไป สรุปได้ว่า สาร PB มีผลต่อระดับเอ็นไซม์ monooxygenase มากที่สุด

อนึ่งเพื่อเป็นการซึ้งค่าว่าสาร synergists ทั้ง 3 ชนิด ไม่มีผลต่อค้าง ซึ่งได้ทดลองวัดระดับเอ็นไซม์ 3 ชนิด ข้างต้นในค้างที่เลี้ยงด้วยสาร synergists แต่เพียงอย่างเดียว พบว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของระดับเอ็นไซม์ดังกล่าวเลย สรุปได้ว่า สาร triphenyl phosphate, diethyl maleate และ piperonyl butoxide เป็นสารที่ไม่มีผลต่อแมลงชนิดนี้แต่อย่างใด

จากการทดลองทั้งหมดที่รายงานมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้สารสกัดจากสะเดาเป็นสิ่งที่ดี แนวโน้มการสร้างความต้านทานค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับการใช้สารเคมีสังเคราะห์ นอกจานนี้ยังไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมปลอดภัยทั้งผู้ใช้และผู้บริโภค ด้วยกันนี้เป็นปัญหาเรื่องการสร้างความต้านทานของสารสกัดสะเดาเกิดขึ้น สาร TPP และ PB น่าจะเป็นสารที่ดีที่ช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดแมลงต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ความมีการวิจัยที่จะนำสารสกัดสะเดาไปทดลองกับแมลงชนิดอื่น ๆ ในประเทศไทยเพื่อหาแนวโน้มการทำงานของเอนไซม์ขัดพิษในแมลงหลายชนิดและนำผลมาวิเคราะห์แนวโน้มการสร้างความต้านทานของสารสกัด เพื่อที่จะนำมาประกอบการตัดสินใจในการหาวิธีป้องกันต่อไป

2. การตรวจวัดระดับเอนไซม์ของดวงถั่วในครั้งนี้ ได้ทำการตรวจวัดระดับเอนไซม์เพียง generation ที่ 1 เพียง generation เดียว ซึ่งผลการทดลองอาจไม่เด่นชัด ถ้าหากจะมีการทำการทดสอบต่อไป ควรทำหลายปีติดต่อกัน เพื่อคุณว่าจะมีการสร้างเอนไซม์ขึ้นมาต้านทานในช่วงอายุ(generation)ใด เนื่องจากการสร้างเอนไซม์สามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรมได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์วิธีการ formulation ขั้นสูงของสูตรสารสกัดสะเดาต่อไป

3. แม้ว่าสาร synergists จะเป็นสารที่ใช้ในการศึกษา mechanism ของการ detoxify สารเคมีแมลงในตัวแมลง แต่สาร synergists ก็ยังเป็นสารที่ช่วยปรุงแต่งสารสกัดสะเดา ฉะนั้นควรทดลองใช้สาร พวก synergists หลายๆ ชนิดทดสอบกับแมลงแต่ละชนิด เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเปรียบเทียบสำหรับการเลือกใช้ synergists ที่เหมาะสมที่สุดในการป้องกันกำจัดแมลงแต่ละชนิดต่อไป